

Voedsel en Waren Autoriteit
*Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit*

Handhaving voedingsclaims 2009

Factsheet
Voedsel en Waren Autoriteit

Warenklachtenlijn VWA: (0800) 0488
E-mail : info@vwa.nl
Internet : www.vwa.nl

SAMENVATTING

Op 1 juli 2007 is Verordening (EG) Nr. 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen van kracht geworden. De regelgeving is bedoeld om een hoog beschermingsniveau voor de consument te waarborgen, de consument de informatie te verstrekken die hij nodig heeft om geïnformeerde keuzes te kunnen maken, en gelijke concurrentievoorwaarden voor de levensmiddelenindustrie te scheppen.

Dit rapport beschrijft de stand van zaken voor wat betreft naleving van de wetgeving voor voedingsclaims op etiketten van levensmiddelen die in de periode oktober 2009 - januari 2010 in de verkoop waren. In totaal werden daartoe 131 voorverpakte levensmiddelen beoordeeld waarop één of meer voedingsclaims aanwezig waren.

Op 54% van de producten werden voedingsclaims conform artikel 8, eerste lid en artikel 9, eerste en tweede lid van Verordening (EG) Nr. 1924/2006 gebruikt. In de zomer van 2008 bedroeg dit percentage 43%. Fabrikanten van levensmiddelen met voedingsclaims op hun producten die niet voldoen aan de claimsverordening worden gewaarschuwd, en de VWA stelt de termijn vast waarbinnen de etiketten aangepast moeten zijn. Indien fabrikanten zich niet aan de termijnen houden wordt een boeterapport opgemaakt.

De rapportage geeft belanghebbenden tevens verder inzicht in de door de VWA gebruikte methode voor de beoordeling van voedingsclaims op levensmiddelen.

INHOUD

Samenvatting.....	1
Inhoud.....	2
1 Inleiding.....	3
1.1 Voedingsclaims.....	3
1.2 Overgangstermijnen voor voedingsclaims	3
1.3 Discussie over amendement van de bijlage	4
1.4 Monitoring en handhaving voedingsclaims.....	4
2 Doel van dit project	5
3 werkwijze.....	6
3.1 Bemonstering en vastlegging resultaten.....	6
3.2 Beoordeling van voedingsclaims.....	6
4 Resultaten en discussie.....	7
4.1 Resultaten van toetsing van voedingsclaims.....	7
4.2 Vergelijkende claims.....	7
4.3 Voedingsclaims over vitamines en mineralen.....	7
4.4 Rechtvaardiging van gebruik van claims.....	8
4.5 Vergelijking van naleving van de claimsverordening ten opzichte van 2008.....	9
5 Conclusie.....	10
Bijlage.....	11

1 INLEIDING

Ter harmonisatie van de regels die in individuele lidstaten golden voor claims, is op 1 juli 2007 Verordening (EG) Nr. 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen¹ (verder: de claimsverordening) van kracht geworden. De regelgeving is bedoeld om een hoog beschermingsniveau voor de consument te waarborgen, de consument de informatie te verstrekken die hij nodig heeft om geïnformeerde keuzes te kunnen maken, en gelijke concurrentievoorwaarden voor de levensmiddelenindustrie te scheppen. De claimsverordening is in Nederland verankerd in het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen.

Claims worden in de verordening gedefinieerd als 'elke boodschap of aanduiding die niet verplicht is op grond van de communautaire of nationale wetgeving, met inbegrip van illustraties, grafische voorstellingen of symbolen, ongeacht de vorm, waarmee gesteld, de indruk gewekt of geïmpliceerd wordt dat een levensmiddel bepaalde eigenschappen heeft'. Het werkingsgebied van de claimsverordening beperkt zich tot claims die op enigerlei wijze een verband met de gezondheid suggereren en onderscheidt daarin twee hoofdtypen: voedingsclaims en gezondheidsclaims.

In juli 2009 heeft de VWA een rapport² gepubliceerd over monitoring van voedingsclaims in de zomer van 2008. Het rapport bevat, naast een algemene inleiding over voedingclaims, een beschrijving van de methode die de VWA hanteert bij de beoordeling van voedingsclaims. Dit rapport geeft aanvullingen op de eerder beschreven beoordelingsmethode. Verder beschrijft dit rapport de handhaving van voedingsclaims op etiketten van levensmiddelen die in de periode oktober 2009 – januari 2010 bemonsterd zijn.

1.1 Voedingsclaims

Voedingsclaims suggereren of stellen dat een levensmiddel bepaalde heilzame voedingseigenschappen heeft die zijn toe te schrijven aan de hoeveelheid energie, nutriënten of andere stoffen in dat levensmiddel. De bijlage van de claimsverordening bevat een lijst met toegestane voedingsclaims en bijbehorende voorwaarden voor het gebruik van deze claims. Alleen voedingsclaims die in de bijlage zijn opgenomen, mogen voor levensmiddelen worden gebruikt. Een voedingsclaim kan letterlijk in de bijlage staan, maar een claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben behoort daar ook toe. In de bijlage worden ook de voorwaarden voor gebruik van de claim vastgesteld.

Het gebruik van claims moet ook aan een aantal andere voorwaarden voldoen. Een claim over een heilzaam nutritioneel of fysiologisch effect van een levensmiddel moet bewezen en vastgesteld zijn aan de hand van algemeen aanvaardbaar wetenschappelijk bewijs. De nutriënt waarover een claim gemaakt wordt moet in significante hoeveelheid in het eindproduct zitten, en aanwezig zijn in een vorm die door het lichaam kan worden gebruikt. Ook moet aangenomen kunnen worden dat de gemiddelde consument de heilzame effecten die in een claim worden beschreven begrijpt. Tenslotte stelt de claimsverordening dat claims alleen mogen worden gebruikt op producten die aan specifieke voedingsprofielen voldoen. Deze voedingsprofielen zouden uiterlijk op 19 januari 2009 door de Commissie opgesteld moeten zijn. Echter tot op heden zijn voedingsprofielen nog niet vastgesteld.

Verordening (EG) Nr. 116/2010³ wijzigt de bijlage bij Verordening (EG) nr. 1924/2006 door toevoeging van vijf voedingsclaims, nl. 'bron van omega-3-vetzuren', 'rijk aan omega-3-vetzuren', 'rijk aan enkelvoudig onverzadigde vetten', 'rijk aan meervoudig onverzadigde vetten', en 'rijk aan onverzadigde vetten'. De Verordening legt ook de gebruiksvoorwaarden voor deze voedingsclaims vast.

1.2 Overgangstermijnen voor voedingsclaims

De claimsverordening voorziet in een reeks van overgangsmatregelen met betrekking tot het gebruik van verschillende soorten claims. Dat betekent dat er een uitverkooptermijn bestaat voor

¹ Verordening (EG) Nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen; PB L 12 van 18.1.2007, p. 3.

² <http://www.vwa.nl>. Monitoring voedingsclaims 2008, projectnummer ZD08 1612, Voedsel en Waren Autoriteit, 30 juli 2008.

³ Verordening (EU) Nr. 116/2010 van de Commissie van 9 februari 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de lijst van voedingsclaims.

levensmiddelen met claims die niet voldoen aan de claimsverordening. Producten die niet aan de claimsverordening voldoen en die voor 1 juli 2007 waren geëtiketteerd of op de markt waren gebracht mochten worden uitverkocht tot de houdbaarheidsdatum, maar uiterlijk tot 31 juli 2009. Een beperkt aantal voedingsclaims die niet zijn opgenomen in de bijlage bij de claimsverordening maar die vóór 1 januari 2006 in Nederland rechtmatig gebruikt werden konden in principe nog tot 19 januari 2010 worden toegepast. Een voorbeeld daarvan is de claim 'geen zout toegevoegd', die volgens artikel 8, eerste lid onder g van het toenmalige Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen mocht worden gemaakt onder de voorwaarde dat bij de bereiding van de waar geen natriumzouten zijn toegevoegd.

1.3 Discussie over amendement van de bijlage

Op 13 januari 2010 publiceerde de Europese Commissie een discussiedocument over een mogelijk amendement van de lijst van toegestane voedingsclaims in de bijlage van de Verordening⁴. Bij opstelling van dit document heeft de Commissie rekening gehouden met discussies die eerder gevoerd zijn tijdens de opstelling van de verordening, discussies met lidstaten, en standpunten van stakeholders. In het discussiedocument worden wijzigingen van voorwaarden van een aantal voedingsclaims voorgesteld die in de bijlage van de claimsverordening staan. Daarnaast bevat het document ook een voorstel om zogenaamde herformuleringsclaims toe te staan. Een voorbeeld hiervan is: 'bevat nu X% minder suiker dan het originele product'.

De discussie over aanpassing van de lijst met voedingsclaims uit de bijlage van de claimsverordening is nog niet afgerond. Formeel mogen alleen voedingsclaims die in de bijlage zijn opgenomen voor levensmiddelen worden gebruikt mits aan de voorwaarden uit de bijlage wordt voldaan.

De VWA heeft in haar beoordeling rekening gehouden met lopende discussies over eventuele aanpassingen van de lijst van voedingsclaims in de bijlage van de claimsverordening.

1.4 Monitoring en handhaving voedingsclaims

De VWA concludeerde in haar vorige rapport over voedingsclaims dat 57% van de producten met voedingsclaims bemonsterd in de zomer van 2008 nog niet voldeden aan de eisen die de claimsverordening daaraan stelt, en dat de etikettering van die producten nog aangepast moest worden om te gaan voldoen aan de claimsverordening.

Het huidige rapport beschrijft de stand van zaken voor wat betreft naleving van de wetgeving voor voedingsclaims op etiketten van levensmiddelen die in de periode oktober 2009 - januari 2010 in de supermarkt te vinden waren. Levensmiddelenfabrikanten met voedingsclaims op hun producten die niet voldoen aan de claimsverordening werden gewaarschuwd, en de VWA stelt een termijn vast waarbinnen de etiketten aangepast moeten zijn. Indien de fabrikanten hier niet aan voldoen, wordt een boeterapport opgemaakt.

⁴ Working document on the revision of the annex of nutrition claims of regulation (EC) No 1924/2006 - 6

2 DOEL VAN DIT PROJECT

Het doel van dit project is tweeledig:

- vaststellen van de stand van zaken voor wat betreft naleving van de wetgeving voor voedingsclaims op etiketten van levensmiddelen
- handhaving van bovengenoemde wetgeving bij fabrikanten die zich hier niet aan houden.

Daarnaast streeft de VWA ernaar om door middel van periodieke rapportages belanghebbenden inzicht te geven in de door de VWA gebruikte beoordelingsmethoden.

3 WERKWIJZE

3.1 Bemonstering en vastlegging resultaten

De bemonstering en beoordeling van de levensmiddelen werd uitgevoerd door senior controleurs gespecialiseerd in bijzondere eet- en drinkwaren. Voor het project werden in landelijk opererende supermarkten of bij producenten van oktober 2009 tot en met januari 2010 algemeen verkrijgbare levensmiddelen bemonsterd. De etiketten van deze producten bevatten één of meerdere voedingsclaims. Producten waarvoor productspecifieke verticale regelgeving van toepassing is met voorschriften die kunnen conflicteren met de claimsverordening werden niet bemonsterd⁵.

Producten met uitsluitend voedingsclaims over enkel- en meervoudig onverzadigd vet, onverzadigd vet, omega-3, omega-6 en cholesterol werden ook buiten beschouwing gelaten. Tenslotte maakten ook producten uit de categorieën opvolgzuigelingenvoeding, babyvoeding en andere bijzondere voedingsmiddelen, mineraalwater en voedingssupplementen geen deel uit van het project.

3.2 Beoordeling van voedingsclaims

In totaal werden 131 producten voor het project beoordeeld. Tabel 1 (zie bijlage 1 voor alle tabellen) geeft een onderverdeling van de monsters in productgroepen weer met daarbij enkele voorbeelden. De resultaten van de beoordeling van de claims werden vastgelegd in een gestandaardiseerd document, dat samen met foto's van het product werd opgeslagen. Elk product werd door meerdere medewerkers beoordeeld.

De aangetroffen voedingsclaims zijn specifiek getoetst aan de voorwaarden uit artikel 8, eerste lid en artikel 9, eerste en tweede lid van de claimsverordening. Dit resulteert in een vaststelling of de voedingsclaims op dit moment voldoen aan deze artikelen of niet. Een product werd als conform de claimsverordening beoordeeld als alle voedingsclaims op dat product voldeden.

Voor de toetsing van voedingsclaims aan de voorwaarden van de claimsverordening werd uitsluitend de informatie gebruikt zoals vermeld op het etiket. Bijvoorbeeld voor de bepaling van een hoeveelheid nutriënt in een product werd de informatie uit de – verplichte – voedingswaardedeclaratie gebruikt. Wanneer vergelijkende voedingsclaims op het etiket aanwezig waren, werd vastgesteld of vermeld was met welk product of productcategorie vergeleken werd, en of deze vergelijking op zodanige wijze plaatsvond dat de consument juist geïnformeerd werd en misleiding uitgesloten was. Verder werd bepaald of het verschil in hoeveelheid van een nutriënt of energie weergegeven werd, en werd bepaald of bij gebruik van de vergelijkende claims 'verlaagde energetische waarde' en 'light' aangegeven werd welke eigenschap het levensmiddel 'verlaagd in energie' of 'light' maakt.

Bij de beoordeling van de voedingsclaims in dit rapport zijn claims waarvoor de overgangstermijn tot 19 januari 2010 van toepassing was (zie sectie 1.2) niet beoordeeld. Voedingsclaims die niet gebruikt werden conform de lijst van toegestane voedingsclaims en bijbehorende voorwaarden, maar wel voldeden aan de meest recente voorstellen uit het discussiedocument van 13 januari 2010 van de Europese Commissie (zie sectie 1.3), werden niet als afwijkend beoordeeld.

Meer details van de beoordelingsmethode staan beschreven in de rapportage van de VWA uit 2009.

⁵ Voorbeeld: het ligt voor de hand dat de consument de vermelding 'mager' op een vleesproduct begrijpt als 'vetarm'. Volgens de claimsverordening mag het vleesproduct voor de claim 'vetarm' niet meer dan 3 gram vet per 100 gram bevatten. Echter de vermelding 'mager' mag volgens het Warenwetbesluit Vlees, gehakt en vleesproducten worden gebruikt voor vleesproducten, voor zover het vetgehalte ten hoogste 20% bedraagt.

4 RESULTATEN EN DISCUSSIE

4.1 Resultaten van toetsing van voedingsclaims

In totaal werden 131 producten beoordeeld waarop één of meer voedingsclaims aanwezig waren. Het zwaartepunt van de beoordeelde producten lag op de categorieën brood- en graanproducten, sappen, en snacks. Op 71 producten (54%) werden voedingsclaims die identiek of gelijkwaardig waren aan claims uit de bijlage, conform de claimsverordening gebruikt. Op 60 producten (46%) daarentegen was het gebruik van minimaal één voedingsclaim niet conform artikel 8, eerste lid en artikel 9, eerste en tweede lid van de claimsverordening. Dit betekent dat de betrokken fabrikanten de claimsverordening overtreden.

De mate van naleving van de claimsverordening varieerde per productcategorie. Zo was het percentage producten dat voldeed in de categorieën brood- en graanproducten en snacks respectievelijk 72% en 63%. In de categorieën sappen en dranken was dit percentage slechts 36%.

4.2 Vergelijkende claims

Wanneer ingezoomd wordt op vergelijkende claims (zie voor een toelichting het rapport van de VWA over voedingsclaims uit 2009) voldeed de helft van de vergelijkende claims aan de claimsverordening (32 claims conform, 32 niet conform). Opvallend was dat van de 16 vergelijkende claims op producten uit de categorieën sappen en dranken slechts twee voldeden aan de eisen. In veel gevallen was op producten uit deze categorieën niet vermeld en onduidelijk met welk referentieproduct vergeleken werd. Verder ontbrak op de meeste producten met de claims 'light' of 'verlaagd in energie' informatie over welke eigenschap het product 'light' of 'verlaagd in energie' maakt.

Volgens artikel 9, lid 1, van de claimsverordening mogen alleen levensmiddelen van dezelfde categorie worden vergeleken. De Verordening geeft echter geen definitie van 'levensmiddelen van dezelfde categorie'. Het EU guidance document van 14 december 2007⁶, dat bedoeld is om de claimsverordening beter te begrijpen en correct en uniform toe te passen, geeft richting aan de vraag welke producten in het kader van vergelijkende claims met elkaar vergeleken mogen worden. De te vergelijken producten moeten tot een groep van levensmiddelen behoren die vergelijkbaar zijn in voedingswaarde waarbij ook rekening moet worden gehouden met het doel van consumptie en de plaats van het levensmiddel in het totale voedingspatroon. De vergelijking moet te allen tijde op zodanige wijze plaatsvinden dat de consument juist geïnformeerd wordt en misleiding uitgesloten is.

In tabel 2 staan voorbeelden van vergelijkende claims die de VWA aantrof op etiketten van levensmiddelen. Van elke vergelijkende claim is aangegeven hoe deze beoordeeld is in dit project. Een voorbeeld van een correct toegepaste vergelijkende claim is de vergelijking van het suikergehalte die een fabrikant van sojadrink met fruit maakte met vruchtensap: beide producten zijn qua voedingswaarde en plaats die het voedingsmiddel inneemt in het totale dieet van een consument vergelijkbaar, en de vergelijking is voor de consument relevant. Een vergelijking die gemaakt werd tussen het calciumgehalte in biscuit en in melk is niet correct: biscuit en melk zijn producten met een verschillende voedingswaarde, hebben een geheel andere plaats in het voedingspatroon, en worden met een ander doel genuttigd. Tenslotte heeft de VWA vergelijkingen aangetroffen die in beginsel correct zijn, maar die door de fabrikant nog wel nader uitgewerkt moeten worden om de consument de informatie te verstrekken die hij nodig heeft om geïnformeerde keuzes te kunnen maken. Een voorbeeld daarvan is een cake waarbij op het etiket de claim 'bevat 30% minder vet dan andere cake' aanwezig was. In dit project zijn deze claims beoordeeld als correct.

4.3 Voedingsclaims over vitamines en mineralen

De claim dat een levensmiddel een bron van vitamines en/of mineralen is, en elke andere claim die voor de consument waarschijnlijk dezelfde betekenis zal hebben, is alleen toegestaan als het product minimaal een significante hoeveelheid (15% van de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid)

⁶ EU Guidance document van 14 Dec 2007: Guidance on the implementation of Regulation No 1924/2006 on nutrition and health claims made on Foods. Conclusions of the Standing Committee on the food chain and animal health.

bevat zoals vastgesteld in de bijlage bij Richtlijn 90/496/EEG⁷. De VWA is van mening dat een consument bij aankoop van een product met dergelijke claims in één oogopslag moet kunnen zien hoeveel vitamines en mineralen in significante mate aanwezig zijn. Hoe de VWA claims over vitamines en mineralen beoordeelt is beschreven in het rapport uit 2009 over voedingsclaims.

Op 74 (56%) van de producten werden één of meer voedingsclaims ten aanzien van aanwezigheid van vitamines en mineralen gemaakt. Claims in verband met de toevoeging van vitamines en mineralen zoals 'toegevoegd', 'extra', of 'verrijkt' moeten voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgesteld voor de claim 'bron van'. Richtlijn 2008/100/EG⁸ wijzigt een aantal aanbevolen dagelijkse hoeveelheden vitamines en mineralen, waardoor significante hoeveelheden van deze vitamines en mineralen ook wijzigen. Fabrikanten die vitamines en/of mineralen willen vermelden in hun voedingswaardedeclaratie, of die hierover een voedingsclaim willen maken, zullen hun etiket of receptuur moeten aanpassen om te voldoen aan de aanpassing van Richtlijn 90/496/EEG. Handel in producten die niet voldoen aan de wijzigingen uit Richtlijn 2008/100/EG is met ingang van 31 oktober 2012 verboden. Richtlijn 2008/100/EG is in Nederland geïmplementeerd in het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen⁹.

4.4 Rechtvaardiging van gebruik van claims

Voor de toetsing van voedingsclaims aan de voorwaarden van de claimsverordening gebruikte de VWA in dit rapport alleen de informatie zoals vermeld op het etiket. Als bijvoorbeeld op een product de voedingsclaim 'vezelrijk' vermeld stond, werd in de voedingswaardedeclaratie gekeken of dit product ook daadwerkelijk minimaal 6 gram/100 gram of 3 gram/100 kcal vezel bevatte. Voor de beoordeling van de vergelijkende claim '35% minder vet' op aardappelchips werd vastgesteld of op het etiket een vermelding aanwezig was die aangaf ten opzichte waarvan het product minder vet was. Ook werd getoetst of de vermindering in de hoeveelheid vet voldoende was en was weergegeven in een getal, en of de vergelijking die de fabrikant maakte volgens de VWA acceptabel was. Voor producten waar bereiding noodzakelijk was voor consumptie (overeenkomstig de aanwijzingen van de fabrikant) werden de claims getoetst op het bereide product dat gereed is voor consumptie.

Op grond van artikel 6, lid 2, van de claimsverordening moeten exploitanten van levensmiddelenbedrijven gebruik van voedingsclaims kunnen rechtvaardigen. In het bovenstaande voorbeeld van aardappelchips met 35% minder vet ten opzichte van andere aardappelchips betekent dit dat de fabrikant gegevens moet hebben over het vetgehalte van andere aardappelchips op de markt. Wanneer hij zijn product met 35% minder vet vergelijkt met zijn eigen reguliere merk X, dan zal hij moeten kunnen aantonen dat de samenstelling van merk X representatief is voor de markt. Omdat bij vergelijkende claims, direct of indirect, dus altijd vergelijkingen worden gemaakt met andere producten die op de markt zijn, moeten de gegevens van de referentieproducten regelmatig geactualiseerd worden. Uitgangspunt hierbij is dat de consument niet misleid mag worden. Alleen een verwijzing naar voedingsmiddelentabellen zoals het Nederlands Voedingsmiddelenbestand (NEVO) is niet toereikend.

Wanneer een voedingsclaim gemaakt wordt op een product dat uitsluitend geconsumeerd kan worden na bereiding, dan zal de fabrikant over gegevens moeten beschikken om aan te tonen dat hij voldoet aan de voorwaarden voor gebruik van de voedingsclaim, ook al is vermelding van de voedingswaardedeclaratie voor bereide waar niet verplicht.

Op grond van artikel 6, lid 3, kan de VWA alle gegevens opvragen waaruit blijkt dat aan de verordening wordt voldaan. In de toekomst zal de VWA ook van deze mogelijkheid gebruik maken.

⁷ Richtlijn 90/496/EEG van de Raad van 24 september 1990 inzake voorschriften voor de voedingswaarde-etikettering van levensmiddelen.

⁸ Richtlijn 2008/100/EG van de Commissie van 28 oktober 2008 tot wijziging van Richtlijn 90/496/EEG van de Raad inzake de voedingswaarde-etikettering van levensmiddelen wat betreft de aanbevolen dagelijkse hoeveelheden, de omrekeningsfactoren en de definities.

⁹ Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Jaargang 209, 182. Besluit van 3 april 2009, houdende wijziging van het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen in verband met richtlijn 2008/100/EG.

4.5 Vergelijking van naleving van de claimsverordening ten opzichte van 2008

Bij de monitoring van de stand van zaken op het gebied van voedingsclaims in de zomer van 2008 voldeed 57% van de producten nog niet aan de eisen die de claimsverordening daaraan stelt. Dit was voor de VWA aanleiding om te gaan handhaven op gebruik van voedingsclaims.

Uit dit rapport blijkt dat in de periode oktober 2009-januari 2010 46% van de producten met voedingsclaims op het etiket niet aan de claimsverordening voldeed. Fabrikanten die deze producten in de handel brengen ontvangen een schriftelijke waarschuwing. De VWA zal afspraken maken met de betrokken fabrikanten over opheffing van de overtredingen. Indien een fabrikant zich niet aan de afspraak houdt zal een boeterapport worden opgemaakt. Op deze wijze verwacht de VWA de naleving van Verordening 1924/2006 ten aanzien van voedingsclaims te verhogen.

De claimsverordening is niet alleen van toepassing op etiketten van levensmiddelen, maar op alle commerciële mededelingen die worden gedaan. De VWA zal vanaf heden ook voedingsclaims beoordelen die gemaakt worden in bijvoorbeeld reclamefolders, tv-commercials en via internet.

5 CONCLUSIE

Op 54% van de producten werden voedingsclaims conform artikel 8, eerste lid en artikel 9, eerste en tweede lid van Verordening (EG) Nr. 1924/2006 gebruikt. In de zomer van 2008 bedroeg dit percentage 43%.

46% van de producten met voedingsclaims op het etiket voldeden niet aan de eisen die de claimsverordening daaraan stelt. Dat betekent dat de fabrikanten die deze producten in de handel brengen de claimsverordening overtreden. De VWA heeft de betrokken fabrikanten voor overtreding van de claimsverordening gewaarschuwd en heeft afspraken met de fabrikanten gemaakt over opheffen van de overtreding. Indien een fabrikant zich niet houdt aan de afspraken, wordt een boeterapport opgemaakt. De VWA verwacht dat daarmee de naleving van de claimsverordening toeneemt.

BIJLAGEN

Tabel 1: Overzicht van aantallen beoordeelde producten per productgroep, met voorbeelden.

Productgroep	Voorbeelden	Aantal monsters
Brood en graanproducten	cornflakes, havermout, knäckebröd, cracker, roggebrood, witte bollen, volkorenbrood	25
Dranken	ijsthee, frisdrank, siroop, limonadepoeder, energiedrank,	14
Melkproducten	drinkyoghurt, zuivelsnack met fruit, kwark	7
Sappen	fruitdrank, multivitaminesap, fruitontbijt, knijpfruit	28
Sauzen	ketchup, juspoeder, kaassaus	4
Snacks	aardappelchips, cashewnootjes, chipscrackers, granenbiscuit, chocobiscuits, koek met melklaagje, gepofte rijstkorrels, ontbijtkoek, popcorn, rijstsnack, cake met chocoladevulling, frites, knakworst	35
Vetten en oliën	smeerbaar vetproduct, vloeibaar bak- en braadproduct	5
Vleesvervangers	bakproduct uit zuivel, plantaardige vleesvervanger, vleesvervanger uit zuivel	4
Overig	honing, jam, energietablet, ijs, smeerkaas, ei, stroop	9

Tabel 2: Voorbeelden van vergelijkingen.

In de eerste kolom is weergegeven op welk product de vergelijkende claim vermeld stond, in de tweede kolom is letterlijk weergegeven waarmee de vergelijking gemaakt werd. De derde kolom laat zien hoe de vergelijking is beoordeeld in dit project ('+' = correcte vergelijking, '-' = niet-correcte vergelijking), in de vierde kolom is met 'X' aangegeven dat de productcategorie waarmee vergeleken wordt specifiekere omschreven moet worden.

Omschrijving van product met vergelijkende claim op etiket	Vergelijking wordt gemaakt met...	Beoordeling vergelijking in dit project	Specifiekere omschrijving noodzakelijk
biscuit	melk	-	
sojadrank met fruit	vruchtensap	+	
witbrood	volkorenbrood	+	
smeerbaar vetproduct	halvarine	+	
aardappelchips met verminderd vetgehalte	andere aardappelchips	+	
ringetjes van volkorengranen met honing	volkorenbrood	+	
ontbijtcrackers	volkorenbrood	+	
cake	andere cake	+	X
graanringetjes	fantasie ontbijtgranen	+	X
biscuit met vruchtenvulling	andere fruitrepen	+	X
kaassaus	gewone sauzen	-	
ontbijtgranen (in droge vorm, toe te voegen aan melk of yoghurt)	gemiddelde ontbijtgranen	+	X
ontbijtkoek	bruine boterham	-	
ontbijtkoek	boterham met kaas	-	